

Erfaringsopsamling vedr. den samtænkte danske Afghanistanindsats

Afghanistanengagementet 2001-14 er den hidtil største danske samtænkte indsats i en skrøbelig stat, hvor de politiske, militære og udviklingsmæssige instrumenter er tænkt sammen i planlægningen og gennemførelsen af indsatserne.

Erfaringsopsamlingen vil fokusere på samtænkningen af de danske indsatser, som har fundet sted under meget krævende sikkerhedsmæssige forhold. Ambitionen er en realistisk og anvendelig erfaringsopsamling med henblik på en samlet fremstilling af, hvad vi fra dansk side kan lære af indsatsen og med sigte på fremtidige samtænkte indsatser i skrøbelige stater.

Erfaringsopsamlingen vil bestå af følgende dele:

1) Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS) anmodes om at udarbejde en opsamling af internationale erfaringer med samtænkning af de politiske, udviklingsmæssige og militære indsatser i Afghanistan fra 2001 til 2014, herunder hvordan den militære indsats har indvirket på bestræbelserne på at vinde civilbefolkningens hearts and minds. Som led i arbejdet vil DIIS i første halvår af 2015 organisere et offentligt seminar om internationale erfaringer med samtænkning i Afghanistan med deltagelse af danske og internationale eksperter og praktikere. Opgaven vil ligge i forlængelse af den analyse af civil-militær samtænkning, som DIIS i 2008-9 gennemførte efter anmodning fra den daværende regering.

2) Udenrigsministeriet vil anmode eksterne konsulenter om at udarbejde en opsamling af erfaringer fra Afghanistan med at gennemføre udviklingsbistand i en situation, hvor det samtidig er nødvendigt med en stabiliserende militær indsats. Erfaringsopsamlingen vil blandt andet hvile på de allerede gennemførte evalueringer og reviews af udviklingsbistanden.

3) Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet vil – i samarbejde med Forsvarsakademiet – udarbejde en opsamling af erfaringer fra Afghanistan med de projekter, som Forsvaret har gennemført til støtte for militære operationer (de såkaldte CIMIC-projekter), samt stabiliseringsprojekter udført i samarbejde mellem Forsvaret og Udenrigsministeriet.

Erfaringsopsamlingen igangsættes i 2015. De forskellige elementer fra Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og DIIS samles i en rapport, der offentliggøres ved en større afsluttende konference, der arrangeres af DIIS i første halvår af 2016. Alle, der har været engageret i forbindelse med den danske Afghanistanindsats (fra civilsamfundsorganisationer, fagforeninger, universiteter/tænketaanke, interesseorganisationer, medier med flere), samt internationale eksperter vil kunne deltage.

Udgifterne afholdes inden for Forsvarsministeriets og Udenrigsministeriets rammer.

Baggrund

Ved udgangen af 2014 afsluttes den NATO-ledede ISAF-mission i Afghanistan, og de danske kampeheder vil være trukket ud. Fra 2015 vil det fulde ansvar for Afghanistans sikkerhed og politiske, økonomiske og sociale udvikling således ligge hos afghanerne. Partierne bag den danske Af-

ghanistanindsats er enige om, at tiden nu er moden til at opsamle de erfaringer, der er gjort i forbindelse med de seneste cirka 13 års danske indsats i Afghanistan.

Den danske indsats har gennem hele perioden hvilet på et solidt FN-mandat og er udført som en integreret del af en bred international indsats. Det danske militære bidrag er ydet inden for rammerne af den NATO-ledede International Security Assistance Force og har således været underlagt international kommando. Den danske udviklingsindsats er tilsvarende gennemført inden for rammerne af de centrale aftaler mellem Afghanistan og det internationale donorsamfund, herunder Afghanistan Compact (2006) og Tokyo Mutual Accountability Framework (2012).

Den danske militære indsats har haft bred politisk opbakning i form af en række Folketingsbeslutninger, ligesom et meget bredt flertal af Folketingets partier inden for rammerne af forligskredsen¹ har stået bag de overordnede politiske rammer for den samlede politiske, militære, udviklingsmæssige, humanitære og politimæssige indsats fra dansk side i form af koordinerede strategier og planer. Det er på den baggrund ikke hensigten at placere ansvar eller vurdere den politiske proces bag beslutningen om, at Danmark skulle bidrage militært og civilt til den internationale indsats i Afghanistan. Erfaringsopsamlingen skal endvidere ikke beskæftige sig med militære aktiviteter på det taktiske/operative niveau og skal ikke berøre spørgsmålet om håndteringen af tilbageholdte, som belyses i forbindelse med den nedsatte Irak/Afghanistankommission.

---

¹ Forligskredsen består af S, RV, V, K, DF, LA og SF. SF indtrådte i kredsen efter dannelsen af S-RV-SF-regeringen i 2011.